

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 100 kor., félévre 50 kor., negyedévre 25 kor.
Egyes szám ára 2 korona.
Hirdetések felvétele egyezség szerint.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, I. Vasut-utca 306.

Döntő küzdelem

Holnap és holnapután fog eldőlni Hajdúvármegye három kerületében és pedig a hajduböszörményi, hajdusoboszlói és nádudvari kerületekben, hogy a pótválasztásokon mely pártok és jelöltek fognak győzelemhez jutni. Nincs kétségünk aziránt, hogy mindhárom kerületben a keresztyén kisközgazda és földmives párt jelöltjei jutnak diadalra, hiszen ennek a pártnak politikai irányzata olyan, mely a nép legszélesebb rétegeinek, a dolgozó millióknak érdekeit, törekvéseit, boldogulását legőszintebben és legodaadóbban szolgálja.

Közvetlen-közlelő minket a hajdusoboszlói kerületben most folyó politikai küzdelem érdek. Ebben a kerületben dr. Czeglédy Mihály várm. főügyésznek; városunk szülöttének nevével indult a küzdelemben a keresztyén kisközgazda és földmivespárt. A pártnak és a jelöltnek az ellenpárt részéről egyaránt sok félreértéssel, sok rosszindulattal, gyanúsítással, titelmentlenséggel kellett találkozni. Ezek között legvisszataszítóbb az volt, amikor nyilvánosan hirdették, hogy a kisközgazda és földmivespárthoz tartozó választó nem lehet olyan hűséges támogatója a keresztyén nemzeti felfogásnak, mint egy keresztyén egyesülés párti választó. Ez a kijelentés mélyesen alászállítja a tisztelt ellenpárt erkölcsi felfogását és nagyon is világossá teszi politikai handabandázását. A keresztyén nemzeti egyesülés itteni jelöltje egyébként is annyiféle és annyi izű programbeszédet mondott, ahány községben megfordult és ahányfajta érdek felbukkant előtte. Ugyanígy szerepeltek a támogatására lesietett urak is. Egy magánállású támogató Kabán kijelentette, hogy ha a kisközgazdapárt veszi át a kormányhatalmat, ez a párt az ellátatlan szegény lakosság fejadagját felényire fogja leszállítani, vagyis éhezésnek fogja kitenni.

A korteskedésnek ezt az alantjáró megnyilatkozását ráadásul azal is pótolta, hogy a községi előjáróság megpuhítását is megkísérelte: Eredménytelenül. Hajdusoboszlón egy másik nagy támogató odanyilatkozott, hogy a hajdusoboszlói kisközgazda és földmivespárt ehhez nem is juttatja őket, mert nem szándéka az igazságos földreform. Ha mégis valaki esetleg földhöz jut, a bankok utján jó drágán, uzsora áron kapja azt majd meg.

Imé néhány szemelvényt mutattunk fel a mai politikai erkölcsök illusztrálására. Repülnek a szavak, ígéretek a levegőben, csak az legyen, aki higgye és beugorjon. Ez pedig mégis csak akad néha.

A keresztyén kisközgazda és földmivespártnak ily körülmények között tagadhatatlanul nehéz helyzete van, mert hiszen a hiszékeny és a politikai csavarintásokban járatlan tömeg egy része készpénznek veszi a nagy urak szájából hallott ígéretet és azokat hajlandó követni is. Részünkről a felvilágosítás, a meggyőzés, az elfogulatlan igazság hirdetése az egyetlen és legfőbb fegyver. Ily szempontoktól vezéreltetve jelentek meg közöttünk Kovács J. István közoktatásügyi, Patacsi Dénes honvédelmi államtitkárok, Barla Szabó József, Forgács Miklós, Kerekes Mihály és Kolozsvári Kiss István kisközgazdapárti nemzetgyűlési képviselők. Az ő politikai fellépésük, jóirányú felvilágosításuk megnyugtató, megértő hatást váltott ki a választóközönség java részénél, úgy hogy a főemelt zászlót a legszebb reménnyel visszük a holnapi küzdelemben. Vajha megértené közülünk mindenki, hogy nem egy párt, nem egy személy előtöréséről, hanem az ország jövő boldogulásáról áll akkor a szó, amikor a legnagyobb és legbiztosabb alapon álló kormányzópárt támogatására sietünk.

Uj Magyarország felé

Dr. Hammersberg Elemér.

Az elmúlt választási harcokból leszűrt tanulságaim leszegzése nélkül talán fél munkát végeztem volna, tehát mielőtt egy időre bucsut veszek e választókerület becsületes, keresztyén magyar választópolgáraitól, erkölcsi kötelességemnek tartom rá mutálni azokra az eszközökre, amelyekkel az új Magyarországot felépíteni nem lehet.

Tisztelt Polgártársaim! Egy tartós, az idő viszontagságaival szemben nyugodt otthonot biztosító épület alapja, szilárd, masszív kell legyen, mert ha a fundamentumba erkölcsötlen nyereségvágyból, vagy hanyag nemtörődomségből silány anyagot helyeztet az építész, úgy az épület csak kártyavár, mely szemre esetleg mutat, de nem szolgálja azt a célt, melyre az készített, t. i. a nyugodt, békés családi otthonot! Az első nagyobb vihar alapjában megrázza s mi futunk, menekülünk a recsegő-ropogó fedelek alól. A vihar multával könnyes szemmel vizsgáljuk a repedéseket, toldozzuk-foldozzuk a rongált részeket, de minden munkánk, fáradozásunk dacára nyugalmunkat vissza nem nyerhetjük, mert állandóan kísért, fenyeget a veszély, melyet az idő szeszélyes változatossága magával hozhat.

Tisztelt Olvasóim! Most, amikor szerencsétlen nemzetünknek kell hajlékot emelnünk, minden figyelmem, minden törekvésem csak azok munkájára irányul, kik most a fundamentum lerakását hivatva vannak végezni, mert hitem és meggyőződéseim szerint csak a tisztességes, becsületes munkát koronázhatja siker.

Nem lehet hát az új Magyarország épületének fundamentumába a népművelés követébe helyezni, mert az laza és szétmáló. A „keresztyén nemzeti egyesülés” pártja, (megjegyzem, mióta a Friedrich-párttól elváltak, ez a pártom sem illeti őket) melynek Haller István kultuszminiszter a vezére, megengedhetőnek tartja, hogy egy nem létező, de e választókerületben tetszetős „keresztyén-keresztyén nemzeti egyesült kisközgazda és földmivespárt” névvel dr. Dánér Béla képviselőjelölt megválasztását elősegítse. Vajjon miért rejtegeti dr. Dánér Béla képviselőjelölt ur valódi pártnevetét véka alá, amikor a „keresztyén szociálista” elnevezés olyan szépen hangzik? Vagy nem tudja azt, hogy mindaddig, amíg Magyarországon szociáldemokrata párt van, annak ellensúlyozása képpen szükség van,

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

mint nélkülözhetetlen rosszra, a keresztyén szociálista pártra is? A becsületes kötelességtudás őt nem a kigazda és földmives párt, hanem a szociáldemokrata párt ellen kéne, hogy vigye, hol még munkára bőséges alkalom kínálkozik.

Igen tisztelt Haller, Huszár és Dánér urak! Én nem hiszek az önök radikális, a zsidókérdést megoldandó programjokban sem mindaddig, míg a nagy közönség előtt valóságos pogrom beszédeket tartanak, mialatt Budapesten Haller József nemzetgyűlési képviselő, a miniszter testvéröccse, pártjuk egyik vezető egyénisége, a tiz vagon cukrot rejtgető Fillenz zsidó cég érdekét eredményesen képviseli. Nem tudok hinni önöknek, mikor Huszár Károly az Otthonban zsidó újságírókkal trafikál és a liberális zsidó sajtó dicsőimuszokat zeng az ő megalkuvó okos keresztyén politikájáról. Nem hiszek önöknek mindaddig, míg meg nem cáfolják azt a hirt, amelyik Gönödör Ferenc kommunista hírlapíró kiszabadulását Huszár Károly személyével kapcsolja össze.

Dr. Dánér képviselőjelölt ur ama védekezését, hogy ő a nemzeti egység érdekét tartva szem előtt maradt Haller és Huszárék oldalán; nem akceptálok. Nem akceptálok már azért sem, mert nemzeti egység sajnós, a magyar politikában sohasem volt s különösen hiányzik ez ma, amikor a szerencsétlen viszonyok dacára a nemzetgyűlés munkája személyi ellentétek elsímitásában merül ki, eltekintve attól, hogy pártok és társadalmi egyesületek egész légiói a nemzeti egység megbontásán dolgoznak.

Hogy a „nemzeti egyesülés“ pártjában Dánér képviselőjelölt ur nem érzi jól magát, elhiszem, de fentebb említett indokolását, amellyel bizonyítja, hogy ennek dacára is a „nemzeti egyesülés“ pártjához van kötve, el nem fogadom.

Becsületes lelkem háborog, ha Haller István kultuszminiszter ur hajduszoboszlói beszédjére gondolok. Nehogy a megismétlésével is kárt okoznak az elgyötört magyar lelkekben, beszédjére nem reflektálok.

Most még a „Hortobágy“ című szenny-lapról emlékszem meg, melynek felelős szerkesztője Császi Elek ref. tanító, tanuk jelenlétében kijelentette, hogy ő annak adataiért a felelősséget vállalni nem tudja, mert hogy az ő, a beszélgetés alkalmával használt szavaival éljek „Én most vagyok először felelős szerkesztő, újságíróval nem foglalkoztam, így nem tudtam, hogy a felelős szerkesztő tényleg felelős is stb.“! Különben Dánér Béla urnak a felelős szerkesztőjéhez gratulálok, ki még saját pártját sem restelte ócsárolni, többek közt kijelentve azt, hogy ő nem tehet róla, hogy a Dánér-párt olyan hazug, tévuttra vezető eszközökkel dolgozik, amennyiben ő mindent elkövetett, hogy ezt megakadályozza. E provokált védekezés keretében egy uri asszonyról, ki én mondom, a Dánér-párt legtöbb erőssége volt, oly arcátlansággal emlékezett meg, hogy kénytelen voltam rendreutasítani a „Hortobágy“ felelős szerkesztőjét.

Még sok mindent beszélhetnék a „keresztyén nemzeti egyesülés“ pártjának úgy Budapesten, mint vidéken viselt dolgairól, amelyekkel bizonyíthatnám azt, hogy az ő utjaikon haladni az új Magyarország felé nem kívánatos.

KÜL- ÉS BELPOLITIKA

Az osztrák kommunisták által indított bojkott mozgalom nagyobb méretté nem fejlődhetett, mert a magyar kormány erélyes ellenintézkedéseket tett annak gyöngítésére. Jellemző, hogy az osztrák vasutasok és postások egyrésze, valamint Bécs város éhezõ közönsége elkeseredetten ellenzi a bojkott mozgalmat, sőt emitt-amott összetűzéseket, utcái harcok, verekedések is voltak e miatt. A hágai nemzetközi szociáldemokrata pártiroda titkárai részéről a magyar kormányhoz küldött feltételek között szerepel az is, hogy a kormány azonnal bocsássa ki a politikai vétség miatt letartóztatásban vagy internálásban levőket. Ez emberileg szép és nemes cselekedet is lenne; minálunk azonban a politikai vétségben levők alatt legnagyobb részben a kommunistákat kell érteni, ezeknek jó nagy része pedig a büntetőtörvénykönyvvel is ellenkezésbe jött: gyilkolt, rabolt, csalt, orgazdálkodott. Ha csak a megtévedtekről és meglevesztettekről állana a szó, rendben volna az ügy. Csakhogy Kun Bélát, Kunfit és társait tisztán csak politikai vétkeseknek nem lehet nyilvánítani. Ezek élet- és vagyonrabló közbűnösök, akiknek kegyelem nem jár, csak bitó vagy börtön. A magyar kormány az általa tett védelmi ellenintézkedésekről értesítette a fővárosban levő külföldi diplomáciai képviselők útján az entente hatalmakat és külön Angliát.

Hétfő óta egyébként a külföldtől el vagyunk zárva; telefon és táviró forgalom, személyszállítás nincs.

A magyar politikai válság ma érte el tetőpontját. Simonyi-Semadam miniszterelnökkel a pártja már régebb idő óta elégedetlen, ő úgy is menne. Pártja nem tartja elég erélyesnek és semmi reményt nem lüz további szerepléséhez. A keresztyén egyesülés egyébként a sorakból kikerült egyes miniszterek működésével sincs megelekedve. A helyzetet felborították a Tisza-Duna közén elkövetett visszaélések, amelyeket a honvédelmi miniszter erélyes kézzel fojtott el. A vagyon- és személybiztonság, valamint a jogrend megóvása érdekében intézményes biztosítékokat követelt a kormányzópartok részéről Horthy kormányzó. Ezeket az intézményes biztosítékokat a tiszántúli választások befejezése után megalakuló kormány fogja megvalósítani. A tiszántúli választásokból eddig 18 kigazdapárti, 7 ker. nemz. egyesülés, 3 pártönkivüli és 1 Friedrich-párti került ki; 11 kerületben pótválasztás lesz, 5 kerület pedig még nem választott. A szerbek által megszállva tartott 15 kerület szeptemberben fog választani. A kigazdapárt lényeges térfoglalása általános megnyugvást kelt országszerte, mert ennek politikai programja az, mely a nép széles rétegeit kielégíti. Minisztereink-jelöltékül Rubinek Gyulát, nagyatádi Szabó Istvánt, gróf Bethlen Istvánt emlegetik. A földreformról szóló törvényjavaslatot még a nyár folyamán tétő alá akarja hozni Rubinek és a kigazdapárt.

A kigazda és földmivespárt szerdán este úgy határozott, hogy csak többségi koalíciós kormányt támogat, ami azt jelenti, hogy a ker. nemz. egyesülés pártjával megy bele a kormányba ismét.

Melyik a kispárosok pártja?

A kispárosok országszerte egyesültek az Országos Keresztyén Kigazda és Földmivespárttal. Ezért a párt fel is vette programjába a kispárosok összes követeléseit.

A kispárosok mostohái voltak eddig az államnak. Most majd együtt fognak szóhoz jutni a kigazdákkal és földmivesmunkásokkal. A kispáros sorsa különben is hozzá van kötve a kigazdáéhoz s a legtöbb helyen kigazdasága is van a kispárosnak.

A kisparosságnak különösen jogos panasza, hogy nem tud nyersanyaghoz s kellő forgatókéhez jutni. A kigazda és földmivespárt ezért külön szövetségi központ létesítését vette tervbe a kispárosok részére, mely nemcsak nyersanyaggal, hanem gépekkel, eszközökkel s e célra hitellel is ellátja a kispárosokat. Ebben az intézetben elsősorban a kispárosoknak lesz szavuk.

Követeljük, hogy a kispárosok érdekében a kereskedelmi kamaráktól választásuk külön az ipari kamarákat, amelyek az iparosok érdekeit így jobban védik meg.

A kispáros uzsoraáron kénytelen beszerezni a nyersanyagot. Szenet alig kap. A központokban a nagy vállalatok és a spekuláns lánckereskedők elszedik a kispáros elől a nyersanyagot. Ezen csak úgy lehet változtatni, ha a kispárosok szövetségei, szóval a kispárosok maguk kapják kézhez a szükséges anyagokat. Akkor majd nem lesz panasz, hogy drágán dolgoznak s jobban meg is éleik.

A kispárosok épp ezért országszerte a Kigazda- és Földmivespártban vannak s a párt csupán azért nem vette nevébe az „iparos“ szót, mert így nagyon hosszú lenne az elnevezés. Nem is a név a fontos, hanem a program. Ez pedig a kispárosok minden követelését magában foglalja.

A termésrendelet

Nem közönséges aggodalommal várják az idei termés forgalmának szabályozásáról szóló kormányrendeletet, mely a mai napon végre nyilvánosságra került. A termelők eleve tiltakoztak a rekvirálás meggyűlölt rendszerének további fenntartása ellen, a fogyasztók pedig rémülten csapták össze kezüket annak a rendnek hallatára, hogy szabad piacon kell majd kenyérgabona szükségletüket beszerezniük.

Mindjárt megállapíthatjuk, hogy a fogyasztó közönség aggodalmát a rendelet jórészen megszünteti, vagy legalább is enyhíti, mert általában maximális áron fogja biztosítani az ellátatlanok szükségletét. Csupán azokat utalja szabad piacra, akik a magassabb gabonaárakat inkább megbiiják. Nem határozza meg a rendelet a maximális árat, de mint már megirtuk, azt a közéletmezési miniszter a buzára nézve 500, a rozsra nézve 450 koronában kívánja megállapítani. A fejadag nagyságáról sem intézkedik a rendelet, a cél azonban az, hogy az igénybeveendő gabonamennyiségből a hatóságok által ellátandók teljes lisztigényüket biztosítható legyen.

Nem titkolhatjuk el, hogy így is drágulni fog az élet, mert hiszen a magasabb kenyérárakat kétségtelenül áthárítják a közszükségleti cikkekre. Meg kell azonban gondolni, hogy a maximális árakat amelyek még mindig mélyen alatta maradnak a világgiazi áraknak, még lejjebb szorítanánk, akkor magát a gabonatermelést bénítanánk meg. Képtelenség volna biztosítani a kenyérgabona szükséglet kitermelését, még kevésbé a kiviteli feleslegre való termelést, ha a gazdák nem kapnának méltányos termelési hasznot. Ellenben a jó gabonaárak által buzdított termelés csakhamar olyan erőfeszítésre lesz képes amely a mai kenyérdrágaságot megszünteti.

Ami most már a termelőket illeti, nagyban és egészben ők is megnyugodhatnak, a termék rendelkezésben. Igaz ugyan, hogy a gabona beszolgáltatással járó kényszer-rendszabályok fennmaradnak, de be kell látnunk, ezek elkerülhetetlenségét mert számolniuk kell az ellátatlanok millióinak nyomoruságos vásárlóképességével. Másrészt mégis csak megtettük az első lépést a szabad forgalom helyreállításához és nem volnánk őszinték, ha az egészben nyert előnyöket semmibe vennénk.

Nem lesz azonban könnyű dolog a rendelet végrehajtása. A kivetés mértékének, a progressivitás kulcsának, az alapú veendő termésátlagnak megállapítása mindezekben belől a birtokok sajátos viszonyainak mérlegelése rendkívül nagy körültekintést és elfogultságot követel a hatóságok részéről s a termelők becsületes kötelességtudását feltételezi.

Reméljük, hogy senki sem igyekszik kibujni a gabonabeszolgáltatás kötelezettsége alól és hisszük, hogy a protekció fajtalanságai sem igyekeznek meghamisítani az osztó igazság mérlegét.

Hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva szövettsége

A hadirokkantak, hadiözvegyek s hadiárva nemzeti szövetségének központja megalakult s a szövetség alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Az alapszabályok szerint a tömörítés, illetve szövetség célja: a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva társadalmi, gazdasági, erkölcsi és jogi érdekeinek megvédése és előmozdítása. Ebből kifolyólag hatékony közbenjárás az illetékes hatóságoknál oly irányban, hogy a háborúsítottak társadalmilag illően elhelyezkedhessenek, kényszerpálya választás esetén a szükséges előismeret és képességet megszerezthessék és a szükséghez képest önállósághoz jussanak, az önfenntartásra képtelen, vagyontalan, gyámoltásra szoruló pedig megfelelő ellátásban vagy segélyben részesüljenek. Javukra jóléti és más intézmények, vállalatok megteremtése. Háborúsított helyzetükkel összefüggő jogi kérdésekben tanácsadás és szükség esetében ingyenes jogi védelem.

Az itt csak nagyban körvonalazott alapszabályszerű célok elérésére kívá-

natos, hogy minél több, erre társadalmilag és anyagilag képesített egyén lépjen be a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva nemzeti szövetségébe, alapító vagy pártoló tag gyanánt. Az alapszabályok a részben a következőket tartalmazzák: 9 §. Alapító tagok azok, kik belépésükkor a szövetség központi pénztárába egyszer s mindenkorra egyezer koronát befizetnek, illetve a szövetség céljaira más hasonló vagy nagyobb vagyoni értéket (pl. ingatlan, kötvények stb.) juttatnak 10 §. Pártoló tagok azok, akik évi száz korona tagsági díjnak 5, azaz egymásután következő öt éven át minden év január hó 1-én való pontos befizetésére kötelezik magukat.

A szövetség rendes tagjai, azaz azokmányilag igazolt hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva, az alapszabályok értelmében évi tagsági díj fejében hat korona évi tagdíjat kötelesek befizetni, amely tagság három évig kötelező. A teljesen szegénysorsu. kiskorú árvaakat azonban a központ elnöki tanácsa a fizetési kötelezettség alól kivételtesen fel is mentheti. Tag csak az lehet, aki fedhetetlen előéletű, nem vehető fel tagnak az, aki hazaelenes magaviselet tanúsított vagy az állam törvényes rendje ellen irányuló ténykedésben résztvevő.

A termésrendelet végrehajtása

Nagyatádi Szabó István közlémezési miniszternek kedden jelent meg a rendelete, amely végrehajtási utasításként szolgál a közszükséglet előállítására a minisztertanácsnak az idei termés felhasználása és biztosítása tárgyában kiadott 4787—1920. számú rendeletének első fejezetéhez. A közlémezési miniszter ezúttal is kifejezetten hangsúlyozza rendeletében, hogy a közalkalmazottak és szegényebb néposztályok mindennapi kenyérének biztosítására szánt gabona összegyűjtése alatt nem szabad régimódi rekvirálást érteni. Az igénybevételnél úgy a termelőknek mint a rendeletet végrehajtó előjáróságoknak hazafias érzésére és tiszta lelkiismeretére számít. Reméli, hogy az igazságos igénybevétel útján a termelők zaklatása nélkül biztosítani lehet az ellátatlan társadalmi rétegek kenyér-szükségletét.

Már az előző miniszteri rendelet értelmében minden termelő köteles folyó év június 27 és július 3. napja között annak a közszükséglet határában gazdasága van, bejelenteni, hogy a folyó gazdasági évben hány kataszteri hold buza rozs vagy kétszeres vetése volt. A bejelentésre vonatkozó felhívást az előjáróságok ismételtlen tartoznak a helyi szokásoknak megfelelően kihirdetni. A hirdetésben közölni kell, hogy a termelő hol és mikor teheti meg a bejelentést. Lehet írásban is a termésadatokat az előjárósággal közölni. Az előjáróság az adatokról pontos jegyeket készít. Olyan termelőnek, akinek több közszükséglet határában fekvő, de területileg egymással összefüggő birtoka van, nem csupán az illető közszükséglet előjáróságokhoz, hanem a vármegyei közlémezési kirendeltségekhez is be kell jelenteni a bevételek terület nagyságát.

Ez igen fontos, mert a beszolgáltatandó gabonamenyiséget a bevételek terület nagyságához mérten fokozatosan fogják kivétel. A közszükséglet előjáróságoknak tehát nagyon szigorun kell ügyelniük arra, hogy a beállítás helyesen történjék, nehogy egyesek a beszolgáltatási kötelezettség alól akár részben, akár egészben kibújjanak. Mindennek a visszaállást mint hazafiatlan eseményt a legkiméletlenebbül meg fogják tolni. A visszaélőktől kétszeres mennyiségű gabonát vonnak el, még pedig a felét teljesen ingyen, éppen ezért a bejelentési ivatek közszemlére is ki kell tenni és így a termelők maguk is ellenőrizhetik minden közszükségletben, ki akar gazdátársai rovására jogosulatlan előnyökhöz jutni.

A bevételek területjegyzékeinek elkészülte után a közlémezési miniszter állapítja meg egyrészt a természetstatisztika mérésért a közlémezési kirendeltségek jelentése alapján minden egyes közszükségletre nézve a termésátlagot. Ezt a miniszterium közvetlenül fogja minden közszükséglet előjáróságával közölni s a kulcs alapján számíttják ki később az előjáróságok, hogy az egyes törpe-, kis-, közép-, és nagybirtokok kat. holdankint fokozatosan mennyit lesznek kötelesek beszolgáltatni. Elemi csapások okozta károk vagy méltánytalan termésátlag megállapítás esetén a felszólításokat gondosan felbírálják s a rendelet körülményesen megjelöli a jogorvoslatnak útjait és módjait. A beszolgáltatandó mennyiség kivetésének befejezte után a közszükséglet előjáróság a kivételi jegyzéket lerázza, legkésőbb július 20-ig bejelenteni az illetékes kirendeltségnek a beszolgáltatandó gabonamenyiséget.

A rendelet alapelvei az, hogy a szegények kenyere minél előbb együtt legyen és azt az állam mielőbb biztosítani tudja, éppen ezért tilos a termelőnek a cséplést huzni, halogatni. A gabona átvétel megbízott Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága július hó 5-ig amugy is közölni fogja minden közszükséglet előjáróságával, hogy a termés átvételével a közszükséglet területén kit bízott meg. A rendelet szerint nemesített vetőmagot a termelő nem köteles beszolgáltatni, amelyet joga van más gabonát az átvevő közegeknek rendelkezésére bocsátani. A közlémezési miniszternek minden részletre kiterjedő rendelete előírja végül a szállítási körülményeit, az esetleges raktárak, karhatalom stb. igénybevételére vonatkozó intézkedéseket, a gabona térítési árának megállapításánál, valamint kifizetésénél követendő eljárást, ugyancsak megállapítja a közszükséglet előjáróságoknak a külön díjazást is ennél a jelentős munkánál való közreműködésért.

Az átvételi árakat, a beszolgáltatási kulcsot és a fejadagot utóbb fogják rendeletileg megállapítani.

— Műláb, mőkéz, járógép, scrv- és haskötők nagy választékban kaphatók Vitáriusnál, Debrecen, Piac-utca 18., Alföldi-palota. Ferdénövésű gyermekek részére acélfűzőt készít; vidéki megrendelőket vasár- és ünnepnapon Eötvös-utca 85. sz. lakásán fogad. 5-10

HIREK

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS!

A „Független Hajduság“ előfizetési díja:

Egész évre	— — —	100 korona.
Félévre	— — —	50 „
Negyedévre	— — —	25 „

Előfizetéseket helybeliek legcélszerűbben a lapkihordók útján, vidékiek postátalványon eszközölhetik.

A kiadóhivatal.

— A református templomban ma délelőtt Demjén Ferenc lelkész prédikál.

— Dr. Sebestyén Gyula, a tud. akadémia tagja csütörtökön városunkban időzött és az áll. polg. iskola nagytermében előadást tartott.

— A mai nemzetgyűlési pótválasztás iránt nagy érdeklődés nyilvánul az egész kerületben. Heves küzdelemre van kilátás. A múlt vasárnapról kezdve a politikai kortes beszédek áradata indult meg Szoboszlón és a kerületben. Komolyabb, tartalmasabb, nagyobb méretű népgyűlést csupán a ker. kisgazda és földmivessépart tartott pénteken, amikor Patacsi Dénes honvédelmi államtitkár, Forgács Miklós zempléni és Kerekes Mihály ónodi nemzetgyűlési képviselők, továbbá Kovács J. István közoktatásügyi államtitkár mondtak a választók által szívesen hallgatott, nagyhatású politikai szónoklatokat. Meggyőződéssel beszéltek, őszintén nyilatkoztak, ezért mélyebb gyökeret vertek a hallgatóság szívében. A kerületbeli községekben szintén erős korteskedések folytak és a hangulat ott is jobbra a kisgazdapárt mellett nyilvánult meg.

— Baria Szabó József, Kolozsvári Kiss István és Forgács Miklós kisgazdapárti nemzetgyűlési képviselők a választókerület községeinek látogatása céljából városunkban időznek.

— A H-Szoboszlói Takarékpénztár r. t. ma délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését saját helyiségében.

— Halálóvás. Hajduszoboszló város legöregebb polgára Borbély Mihály gazda, a városi képviselő testületnek, megyei törvényhatóságnak, reform. presbiteriumnak hosszú évtizedeken át volt tagja, az 1848-diki szabadságharcban »Bocskay huszár«, minden jó és nemes ügynek támogatója, hivalkodás nélküli élete 97-ik esztendejében f. hó 21-én elhunyt. Temetése a megboldogult egyéniségéhez méltó részvét mellett jun. 24-én ment végbe. A megboldogult felett a református templomban Demjén Ferenc lelkész mondott gyászimát. Elhunytat a Borbély, Csanády, Malatinszky, Márton, Magyar, Czeglédy, Császi, P. Nagy családok gyászolják.

— A nemzetgyűlési pótválasztás Hajduszoboszlón június 27-én reggel 8 órakor kezdődik. Az I. és V-ik tizedekben csak jun. 27-én esti 9 óráig lehet szavazni.

— A Hammersbergpárt intéző bizottsága nyilatkozatot bocsátott ki, melyben a leghatározottabban megcáfolja a Dánérpárt által világgá bocsátott Friedrich-féle állítólagos sürgöny tartalmát és felhívja a Hammersbergpárti választókat, hogy szavazataikat kivétel nélkül dr. Czeglédy Mihályra adják.

— Eljegyzés. Goldstein Jenő Hajduszoboszló, Csillag Bözsike Nagyrábé jegyesek.

— Ujabb hazugság. A Dánérpárt részéről egy kedves kis ujdonság jelent meg a mai napon plakát alakjában, amelyben Friedrich István volt miniszterelnök kél pártjára a nagy bajvivónak. Ezt is el lehet könyvelni a többi politikai viccek és hazugságok közé, amelyeket a klerikális urak szorultságokban találtak ki.

— Hadirokkantak figyelmébe! Horthy kormányzó kezdeményezésére és legteljesebb támogatása mellett megalakult és működik is már a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik nemzeti szövetsége, Budapest, Vilmoscsászár-ut 57 sz. alatt. Mivel még most is több rokkant egyesület működik, szükségesnek tartja a központ felhívni a rokkantak figyelmét arra, hogy társadalmi és anyagi érdekeik védelmét egyedül a hadirokkantak nemzeti szövetsége van hivatva képviselni, mert ez a szövetség számíthat a kormány támogatására.

— Az aratás biztosítása. Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter az aratási munkálatok zavartalanulásának biztosítása érdekében a legszélesebb körű intézkedéseket fogantatott. A célból a földmivelésügyi miniszterium munkástügyi osztálya (VI főosztály) állandóan rendelkezésre áll úgy a hatóságoknak, mint a közönségnek az aratási munkák során felmerülő nehézségek leküzdésében és az aratás tartama alatt permanens szolgálatot teljesít. (Telefonszám 45-81, mellékállomás 22.)

— Az amerikai segítőakció Budapesten működő gyermekjóléti bizottsága, amely 1919 október 13-án kezdte meg működését Budapesten, Gardner Richardson amerikai kapitány vezetése alatt, most teszi közzé jelentését eddigi munkálkodásáról. Az amerikai bizottság jelentése részletesen foglalkozik Magyarország helyzetével, kimerítően ismerteti a gyermekélelmezési akciót, meghatározott szavakkal festi az általános, de különösen a gyermeknyomort, ismerteti az amerikai élelmiszer és ruhaszükséglet mennyiségét, szétosztását, valamint a magyar kormány által rendelkezésre bocsátott élelmiszerek mennyiségét és elosztását is. Különösen figyelemreméltó a jelentésnek az a része, amely Magyarország általános helyzetét ismertette megállapítja, hogy az ország sokkal többet szenvedett a háború után, mint a háború alatt. Az ingadozó Károlyi-kormány után következett a kommunizmus — mint a jelentés mondja — rettenetes következményeivel és a kommunizmus által előidézett anarchikus állapotot követte a román megszállás. Amit a kommunisták részletekben el nem vittek, azt a románok egyszerre elvették. Csakhogy, amit a kommunisták vittek el, az végeredményben is az országban maradt, amit azonban a románok vittek el, az örökre elhagyta Magyarországot. Már pedig a románok nem voltak válogatósak és hosszú tehervonatokon szállították el az élelmiszereket, ruházati cikkeket, gépeket, telefon és távírda felszereléseket, ágyakat és általában mindent, ami elmozdítható volt. Még a román megszállás alatt kezdte meg működését az amerikai bizottság, úgy amint azt Belgiában is csinálta a háború alatt. Itt most a magyarok kapták az élelmiszert a belgák helyett, a megszálló csapatok pedig nem németek, hanem románok voltak.

A bizottság jelentése azt is megemlíti, hogy a bizottságnak igen nagy munkájába került, hogy az amerikai élelmiszert a román katonák elől megmentse.

— A szováti birtok árverése. Kedden tartották meg harmadszor a szováti birtok árverését számos résztvevő jelenlétében, de lanyha vételkedv mellett. Az egyes árverelők a birtok öt részletére tettek kisebb-nagyobb ajánlatokat, az egész birtokért a Magyar Földhitelezetnek Országos Szövetsége 28.449.000 korona kiküldési árral szemben 26.000.000 koronát ajánlott föl. Hajduszovát község lakosága ezuton fog földhöz jutni. Ebből egy holdra 5484 korona 09 fillér esne. A debreceni gazdák 1440 holdat akarnak megvenni, holdankinti 6000 koronás átlagban. Az árverés eredményét Debrecen város jullusi közgyűlése elé terjesztik.

— Műkincseink Ausztriában. A trianoni békeszerződés tudvalóval biztosítja Magyarországnak a bécsi császári műgyűjteménybe került magyar eredetű és vonatkozású műkincsekhez való jogát és felhatalmazza a kormányt, hogy ez irányban lépéseket tehesen. Mint a N. Fr. Presse jelenti, a magyar kormány a napokban nyújtotta át az osztrák kormánynak azt a jegyzéket, mely a Magyarország által visszakövetelt műtárgyakat sorolja fel. A jegyzéken szerepel a többek között az a dombormű, melyet Dalmata János, a világhíres reneszánszművész készített Mátyás királyról és Beatrix királynéről, Bocskai fejedelem koronája, a török ellen harcolt magyar hadvezérek diszfégyverete, Zrínyi Miklós kardjával és hermelin palástjával, a pannonhalmi bencés főapátság éremgyűjteménye az 1791-ben kiadott világhírű nagyszentmiklósi aranyelet, mely Attila kincse név alatt ismeretes a művészet történelemben, a középkorból művészet származó magyar kéziratok, korvin kódexek, melyek az udvari könyvtárban vannak és a magyar reneszánszhoz tartoznak, Zsámboki János 3000 kötetes könyvtára, Kézai Simon és Thuróczy János krónikái, az ugynevezett magyar kódex, a gazdagon illusztrált Bécsi Képes-Krónika a Szent István-legenda és Vitéz János esztergomi érsek levelei... Csupa milliókat érő műkincsek valamennyi, ami, reméljük, rövidesen visszatérül hozzánk.

— Hajdumegye állatállománya. Az idei állatállomány összeírásának eredménye a következő: van a megyében összesen 15,524 ló 30,955 szarvasmarha, 31,999 juh és 46,985 sertés. Az 1918 évi (a forradalom előtti tavaszról történt meg az összeírás!) összeírási eredmény szerint is fogyott az állomány. Kevesebbet létszám lónál 1283, szarvasmarhánál 7002, juhnál 10,698, sertésnél 3419 darabbal. Még szembeszökőbb a pusztulás, ha a háború előtti állapotokat tekintjük, ugyanis az 1914 évi összeírásához képest a lóállomány 35, a szarvasmarha 25, a juh 63, sertés 34 százalékkal csökkent. De nemcsak a mennyiségben van csökkenés, hanem minőségben is és az még nagyobb. Az oláhok a legjobb fajjásokat és tenyészállatokat rabolták el. Hosszu évek gondos munkájára lesz szükség, míg a háború előtti állapotokat vissza lehet állítani.

— Hajdugazdák találkozója Debrecenben, a régi, hírneves Törő-vendéglő Csapó-utca 14. sz. a. Kitűnő magyar konyha, jó borok, csapolt sör. Az új tulajdonos: Buzás Lajos. 5-5

— Nagyerdői fürdő Debrecen. Egész éven át nyitva. Gőz, kád, vizgyógyosztályok. Gőz nyitva: férfiak részére vasárnap, kedd, csütörtök és szombat. Nők részére: hétfőn, szerdán és pénteken egész nap. Kádfürdő mindennap férfiaknak, nőknek rendelkezésükre áll. Vizgyógyintézet csak orvosi rendeletre vehető igénybe. Iszap pakolások, szénsav, tengeri sós stb. fürdők. Szakszerű kezelések. Mérsékelt árak. Téli és nyári vendéglő helyiségek. Uri és női fodrászat. Közvetlen villamos közlekedés. 2-4